

Sosiaali- ja terveysministeriö
Kirjaamo
PL 33
00023 VALTIONEUVOSTO

ASIA **Lausunto / Luonnos hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä**

Viite **STM:n lausuntopyyntö / STM126:00/2009**

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Lääkäripalveluyritykset ry:ltä (LPY) lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta koskien lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä.

Lakiesityksen tarkoituksena on uudistaa voimassa olevan lain säännökset, jotka liittyvät tietojen käytön edellytyksenä olevaan potilaan suostumukseen, sekä muuttaa kansallisen potilaskirjaston toteutusta ja käyttöönottoa koskevia säännöksiä.

Suostumuksen hallinnan yksinkertaistaminen

LPY:n mielestä nyt esitetyt muutokset potilaan suostumuksen hallintaan ovat perusteltuja. Nykyisin voimassa olevat säännökset potilaan suostumuksesta tietojen luovuttamiselle ovat monimutkaisia ja tulkinnanvaraisia. Ne vaikeuttavat potilastietojen saatavuutta ja hyvän hoidon toteuttamista. Potilaalle tulee esityksen mukaisesti kuitenkin turvata oikeus rajoittaa häntä koskevien tietojen luovutusta terveydenhuollon palvelujen antajien välillä. LPY pitää tärkeänä, että potilas saa riittävän selvityksen kansallisesta potilastietojärjestelmästä ja siihen tallennettavista tiedoista sekä niiden käyttömahdollisuuksista ennen kuin hän tekee päätöksensä tietojen luovuttamisesta. Esityksen mukainen kansalaisten ns. katseluyhteyteen liittävä ominaisuus, joka mahdollistaa asiakastietojen luovuttamiseen liittyvän suostumuksen ilmoittamisen, perumisen ja rajaamisen, on hyvä uudistus.

Siirtymäsäännökset

Lakiesityksessä myöhennetään valtakunnallisten tietojärjestelmien käyttöönottoa ja esitetään STM:lle mahdollisuutta määrätä asetuksella tarkemmin kansalliseen arkistoon otettavasta tietosisällöstä. LPY:n mielestä nämä esitykset on perusteltuja, koska KanTa-arkiston alkuperäinen toteutusaikataulu ja arkiston suunniteltu laajuus ovat osoittautuneet epärealistisiksi. Yksityisille terveystietopalvelutuottajille esitetään mahdollisuutta ottaa kyseinen tietojärjes-

telmä käyttöön vuotta myöhemmin kuin julkinen sektori. Tästä huolimatta myös yksityisen sektorin toimijoille tulee turvata tasavertainen mahdollisuus liittyä KanTa-arkistoon heti siinä vaiheessa, kun se kunkin toimijan osalta on teknisesti mahdollista.

Valtakunnallisen tietojärjestelmän (KanTa-hanke) suunnittelu, valmistelu ja käyttöönotto ovat tapahtuneet pääosin julkisen sektorin toimintaan pohjautuen. Yksityisen sektorin liittymistä KanTa-arkistoon ja sen käyttöönottoa yksityisellä sektorilla voidaan edistää ottamalla lääkäripalveluyritykset ja niiden edustajat mukaan käyttöönoton valmistelutyöhön. LPY pitää tärkeänä, että yksityisen sektorin palvelutuottajille tarjotaan tasavertaiset mahdollisuudet saada ko. tietojärjestelmien käyttöönottoon liittyvää koulutusta. Myös aktiivinen tiedottaminen yksityiselle sektorille KanTa-järjestelmien kehittämisestä, suunnittelusta ja käyttöönotosta on välttämätöntä. LPY voi omalta osaltaan edistää edellä mainittuja tavoitteita sekä toimia tiedotuskanavana yksityisen sektorin palvelutuottajille.

Tietojärjestelmäkustannukset – maksut (22 §)

Tietojärjestelmien kehittäminen ja uudistaminen ns. KanTa-yhteensopiviksi aiheuttaa terveyspalveluyrityksille merkittäviä investointikustannuksia. Valtakunnallisen arkiston käytöstä peritään vuosittain maksuja, joista on maininta lakiesityksessä (22 §). LPY pitää tärkeänä, että KanTa-arkiston käytöstä yrityksille aiheutuvista kustannuksista ja niiden laskutusperusteista on saatavilla riittävän tarkka arvio hyvissä ajoin ennen kyseisten tietojärjestelmien käyttöönottoa.

Kunnioittaen,

Ismo Partanen
Lääkäripalveluyritykset ry